Hela Nacka grönt
Mål och budget 2027-2029
miljöpartiet
de gröna

Ett grönare Nacka **1**

Mål och styrning **2**

God ekonomisk hushållning – Finansiella mål **3**

Förutsättningar inför 2027–2029 ..... **4**

Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag **5**

Budget 2027 och plan 2028–2029 ..... **7**

Översikt 7
Kommunstyrelsen 9
Nämnden för arbete och försörjning 12
Fritidsnämnden 14
Kulturnämnden 16
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden 18
Socialnämnden 21
Utbildningsnämnden 23
Äldrenämnden 25
Överförmyndarnämnden 27

Investeringar **31**

Ett grönare Nacka

Förutsättningarna för mänskligt liv på jorden är fungerande ekosystem. Utan dessa finns inget samhälle och ingen budget till Nacka kommuns verksamhet. Denna insikt är grunden i denna budget. Den gröna ideologin vilar på en helhetssyn där allt hänger ihop och är beroende av varandra. För att skapa ett gott samhälle så måste vi ta hänsyn till alla som lever och verkar inom det, idag och i framtiden.

Nacka är en välmående kommun, men påverkas liksom övriga Sverige av de stora utmaningar vi står inför idag. Effekterna av klimatförändringarna blir allt tydligare och kommer påverka både dagens och framtidens Nackabor. Städer har en nyckelroll i att driva på omställningen till ett hållbart samhälle och Nacka ska här vara både ett nationellt och ett internationellt föredöme.

Nacka har höga klimatmål i det klimat- och miljöprogram som antogs 2025. För att dessa ska nås behövs stora investeringar och en organisation som arbetar åt samma håll med allt från stadsplanering till upphandling. Stigande temperaturer, extrema väderförhållanden och förlust av biologisk mångfald är påtagliga hot som vi redan idag ser effekten av och måste arbeta med på bred front.

Parallellt med den pågående klimatkrisen ser vi också andra utmaningar som måste lösas: tryggheten ska öka, de socioekonomiska klyftorna minska och välfärden stärkas. Satsningar på skola, äldreomsorg, kultur och föreningsliv är för Miljöpartiet viktigare än sänkt skatt. En trygg och kompetent organisation som både har ordning och reda på stadsutvecklingen och finns där för Nackaborna är grunden för en stabil kommun. Samtidigt inför vi inkomstbaserade avgifter för fritid, kultur och skola. På så sätt sänker vi de ekonomiska trösklarna och skapar ett mer jämlikt Nacka där fler kan delta på lika villkor.

Varje skattekrona rustar oss för dagens och framtidens utmaningar. Varje steg i rätt riktning är avgörande och tillsammans är nyckeln. Därför fortsätter arbetet framåt för både social och grön omställning, med större välfärdssatsningar och en rad olika miljö- och klimatinsatser.

Tillsammans – för ett Nacka för framtiden. Och en framtid att längta till.

Mål och styrning

Ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet är grunden för ett välmående samhälle. I det nya klimat- och miljöprogrammet finns höga mål som hela organisationen behöver jobba mot. De övergripande målen och målstrukturen fastställdes för 10 år sedan, men nu ska våra höga klimatambitioner bli tydligare som övergripande mål.

Ekologiskt hållbart Nacka

Ett hållbart samhälle kräver gemensam handling och kommunen har en central roll att spela. Det handlar dels om våra egna utsläpp, dels om att skapa förutsättningar och vara ett gott föredöme. Det nya klimat- och miljöprogrammet är ett viktigt styrdokument för att leda Nacka mot sänkta utsläpp och ökad motståndskraft mot klimatförändringar. Arbetet med klimatanpassning är också viktigt för att förbereda oss för de förändringar som redan är här som en följd av klimatförändringarna.

Socialt hållbart Nacka

Kommunen ska ta en aktiv roll i samhällsplaneringen när det gäller vilken typ av bostäder, lokaler och anläggningar som behövs för att bygga bort segregation och otrygghet. Invånarna i Nacka ska veta att kommunen nu och i framtiden kan garantera den bästa möjliga utbildningen, omsorgen och stadsutvecklingen. Social hållbarhet kostar pengar på kort sikt, men ett inkluderande samhälle där alla får plats blir ett starkare samhälle. Nackas medborgare ska kunna lita på välfärden och all personal som arbetar i eller på uppdrag av kommunen ska ha goda anställningsvillkor. Upphandlingar ska ske med social hänsyn och Nacka ska testa och utvärdera reserverade upphandlingar för sociala företag

Ekonomiskt hållbart Nacka

Ekonomisk hållbarhet handlar om att varje skattekrona ska användas till att bygga ett Nacka som klarar av att möta och förebygga framtidens klimatutmaningar och social otrygghet. Att tänka långsiktigt innebär att vi satsar och investerar i ekologisk och social hållbarhet eftersom det är något vi tjänar på i längden. Det finns begränsningar för vad vår jord klarar av och vårt samhälle och ekonomi måste växa med hänsyn till de ekologiska gränserna. Det är politikens ansvar att forma marknadens förutsättningar så att resurser används i överensstämmelse med villkoren för ett hållbart samhälle.

“Grön skatteväxling” ska vara ett verktyg i omställningen. Det innebär att sådant som är miljöfarligt ”beskattas” och subventionerar klimat- och miljövänligare alternativ. Det är ett ekonomiskt styrmedel för att nå våra hållbarhetsmål.

God ekonomisk hushållning – Finansiella mål

Kommunallagen kräver att kommuner anger mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. I Nacka kommun innebär god ekonomisk hushållning att:

Graden av uppfyllnad av de övergripande målen är god.

Kommunens resultatöverskott och soliditet är på en långsiktigt hållbar nivå.

Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både för stadsutveckling och för övriga investeringar.

Finansiella indikatorer

För att bättre bedöma kommunens ekonomiska ställning föreslås kommunfullmäktige besluta om tre finansiella resultatindikatorer:

- Resultatöverskott ska uppgå till minst 2 procent av skattenettot.
- Soliditeten ska överstiga 40 procent.
- Självfinansieringsgraden av investeringar ska uppgå till minst 70 procent.

Resultatöverskott

Kommunens resultatöverskott ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå. Resultatöverskottet uttrycks i procent där resultatet ställs i proportion till det så kallade skattenettot, vilket är en summa av skatte-intäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag.

Resultatkravet mäts utifrån resultatet exklusive jämförelsestörande poster. I jämförelsestörande poster ingår intäkter och kostnader som inte hör till den löpande verksamheten. Resultat exklusive jämförelsestörande poster ger en mer rättvis bild av hur kommunen klarar att finansiera ordinarie verksamhet över tid.

Vad som är en långsiktigt hållbar nivå beror på faktorer som kommunens ekonomi i utgångsläget och de framtida planerna för tillväxt och investeringar. Det behövs en tillräckligt hög resultatnivå i budgeten för att klara svängningar i ekonomin, såsom exempelvis förändringar i skatteintäkter eller oväntade händelser i omvärlden. Resultatöverskottet behövs också för att kunna finansiera behovet av investeringar. Dagens behov ska kunna tillgodoses utan att begränsa framtida generationers möjligheter till utveckling. Samtidigt ska investeringar som görs för framtiden inte bara belasta dagens invånare i Nacka.

Målet för 2026–2028 är att resultatöverskottet ska uppgå till minst 2,0 procent i ordinarie verksamhet, det vill säga exklusive jämförelsestörande poster.

Soliditet

Kommunens soliditet ska vara på en långsiktigt hållbar nivå. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital. Nyckeltalets utveckling har en stark koppling till resultatet och självfinansieringsgraden av investeringar. Målsättningen är att kommunen ska ha en soliditet exklusive ansvarsförbindelse som uppgår till minst 40 procent.

Självfinansieringsgrad av investeringar

Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar. Självfinansieringsgraden visar i vilken mån kommunen finansierar sina investeringar med egna medel, det vill säga med sitt resultat, avskrivningar och försäljningar. Nacka kommun är inne i en tillväxtfas med många och stora pågående och planerade investeringar de närmsta åren. Förändringar i omvärlden, så som lågkonjunktur i byggsektorn och en lägre tillväxttakt i befolkningen har förändrat förutsättningarna för investeringsplaneringen. Ett stort arbete pågår inom kommunen med att anpassa investeringsportföljen efter de nya förutsättningarna. Nackas ekonomiska ställning gör att självfinansieringsgraden ökat under 2026. Målsättningen 2026 är att självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 70 procent. Till 2027 planeras den öka till 81 procent och till 85 procent 2028.

Förutsättningar inför 2027–2029

Tekniska förutsättningar

Pris- och lönekompensation

SKR bedömer att inflationen under 2026 kommer att uppgå till 1,4 procent (KPIF) och arbetskraftskostnader bedöms enligt SKR öka med 3,0 procent.

Budgeten kompenserar för löne- och prisökningar, antingen genom en generell höjning till verksamheten eller genom höjningar till organisation och checkar separat.

Internränta

Internräntan ska spegla en långsiktig finansieringsnivå för kommunen i sin helhet. Kommunens internränta är oförändrad på 2,75 procent. Det är i nivå med SKR:s rekommendation för 2027 från februari 2026.

Internhyresmodell

Den internhyresmodell som tillämpas bygger på kostnadshyra där kostnaden belastar den verksamhet som nyttjar respektive lokal. Modellen infördes 2021, en revidering skedde i februari 2025 och ett förändrat regelverk trädde i kraft 1 januari 2026. Modellen ska ses över 2027.

Internhyran för lokaler sänks i genomsnitt med 2 procent för jämförbara objekt, medan internhyran för bostäder höjs med i genomsnitt 1 procent. Inom både lokal- och bostadsbeståndet förekommer dock både hyreshöjningar och hyressänkningar för enskilda objekt. Förändringarna beror främst på ökade eller minskade avskrivningskostnader. Två nya avtal får helårseffekt till 2027, Nacka bollhall och Näckenbadet, vilket ger ökade volymer både för intäkter och kostnader.

Enligt hyresmodellen halveras instegshyrorna från 22,0 miljoner kronor till 11,0 miljoner kronor. Regelverket medger instegshyra för de första två åren och full hyresdebitering från och med år tre, till hösten 2027 har två år med instegshyra fortlöpt och därför avslutas rabatten vid halvårsskiftet 2027.

Översynen av internhyresmodellen sker mot bakgrund av att de enheter som hyr lokaler internt idag dels har höga hyror som tar kraft av verksamheten, men även stor administration, både för välfärd skola och kultur- och fritidsenheten. Vi ska ha en modell där flexibla lokaler som kan användas av fler. Internhyran ska vara förutsägbar och ändamålsenlig. I en tid med vikande elevunderlag måste enskilda skolor ha möjlighet att ställa av fler lokaler än vad som enligt dagens reglemente är möjligt. Kulturskolans möjlighet att bedriva undervisning på enskilda skolor måste även särskilt beaktas.

En utredning ska startas för att se över hur hyresersättningen för skollokaler kan brytas loss ur skolpengen och ersättas centralt, på ett sätt som går i linje med skollagens bestämmelser om rättvisa och konkurrensneutrala villkor införs. Det är viktigt att alla skolor via skolpengen får lika mycket pengar per elev till den pedagogiska verksamheten. Det är också viktigt att extra pengar som tilldelas för socioekonomiska skillnader inte äts upp av höga hyreskostnader. Förhoppningen är att en sådan förändring av skolpengen kan ge bättre incitament till fastighetsenheten att driva på en utveckling mot energisnålare, flexiblare, mer välutnyttjade lokaler med lägre kostnader.

Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag

Kommunens verksamhet finansieras i huvudsak av skatter. Cirka 80 procent av intäkterna utgörs av skatter som betalas av de med förvärvsinkomst som är folkbokförda i kommunen. År 2027 beräknas skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag uppgå till 7852,8 miljoner kronor.

Skatteintäkter

2027 beräknas skatteintäkterna inklusive avräkning uppgå till 8546,1 miljoner kronor. De kommunala skatteintäkterna är framför allt beroende av hur skatteunderlaget utvecklas i hela landet och av kommunens folkmängd. Kommunens skatteprognos för 2027 och framåt utgår från en skattesats på 18:12.

Skatteprognosen för 2027 baseras på Nackas folkmängd den 1 november 2026, vilken beräknas uppgå till 114 959 invånare. Det är 1 383 fler jämfört med samma tidpunkt föregående år, vilket motsvarar en ökningstakt på 1,2 procent.

Utjämning och generella statsbidrag

Syftet med det kommunala utjämningssystemet är att alla kommuner ska ha förutsättningar att ge likvärdig service oberoende av kommuninvånarnas inkomster och olika strukturella förhållanden. Skillnader i skattesatser ska i huvudsak spegla skillnader i effektivitet, service- och avgiftsnivå. Utjämnings-systemet består av fem delar; inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen (som består av flera olika delmodeller), strukturbidrag, införandebidrag och regleringsbidrag/regleringsavgift. Dessutom finns ett kostnadsutjämningssystem för kostnader kopplade till lagen om stöd och service till funktionsnedsatta (LSS- utjämning).

Nacka är en av de kommuner i landet som är nettobidragsgivare till utjämningssystemet. Kommunen betalar en avgift till inkomstutjämning och LSS-utjämning, men erhåller kompensation i form av kostnadsutjämning, regleringsbidrag och övriga generella statsbidrag.

En parlamentariskt sammansatt kommitté har haft i uppdrag att göra en översyn av den kommunalekonomiska utjämningen. Syftet med uppdraget var att säkerställa att den kommunalekonomiska utjämningen ger kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar att tillhandahålla välfärd och annan kommunal service, trots skillnader i skattekraft och strukturella förutsättningar. I juli 2024 lämnade kommittén sitt förslag vilket innebär att Nacka och de flesta andra kommuner i Stockholms län skulle påverkas mycket negativt, liksom flera andra kommuner med stor tillväxt och låga kostnader. Enligt förslaget som utredningen presenterade kommer Nacka kommun totalt sett förlora cirka 170 miljoner kronor årligen.

Utredningen föreslog att förändringarna införs stegvis från år 2026 med full effekt år 2029. Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2026 att de avsåg att återkomma med ett förslag under våren 2026 men ingen proposition har lagts fram. Förslaget bereds fortsatt inom Regeringskansliet. Då den slutliga utformningen av skatteutjämningen inte är beslutad är den inte beaktad i beräkningarna för mål och budget 2027–2029 men det finns en risk att skattenettot kommer att bli avsevärt sämre från 2028 och framåt än vad tabellen ovan visar.

Inkomstutjämningen

Inkomstutjämningssystemet är ett fördelningssystem som utgår från skattekraften i respektive kommun. Kommuner med låg skattekraft får större bidrag per invånare och kommuner med hög skattekraft, som Nacka, får betala till systemet. De fåtal kommuner som har en skattekraft över 115 procent av den genomsnittliga skattekraften i riket betalar till systemet. Nacka kommun beräknas ha en skattekraft 2026 på 134,7 procent.

För 2027 prognostiseras en avgift i inkomstutjämningssystemet på -1 173,6 miljoner kronor. Varje Nackabo bidrar med 10 209 kronor till andra kommuner.

Kostnadsutjämningen och införandebidrag

Kostnadsutjämningssystemet jämnar ut strukturella skillnader beroende på demografi, invånarnas behov och produktionsvillkor, som till exempel löner och geografi.

Kostnadsutjämningssystemet är ett relativt system där den egna kommunen jämförs med medel-kommunen. Grundtanken är att alla kommuner ska ha samma ekonomiska förutsättningar. Kostnadsutjämningen innebär att kommuner som har en gynnsam struktur skjuter till medel till kommuner som inte har samma goda förutsättningar. Systemet ska inte utjämna för de kostnadsskillnader som beror på varierande ambitionsnivå, effektivitet och avgifter. Det är ett inomkommunalt system, det vill säga utan statlig finansiering och består av nio delmodeller.

För 2027 prognostiseras kostnadsutjämningen för Nacka kommun till ett bidrag på 309,6 miljoner kronor vilket motsvarar 2 693 kronor per invånare. Det är framför allt en kompensation för att Nacka har en stor andel barn i förskole- och skolålder. Nacka kommun är inte berättigat till införandebidrag för 2027.

Regleringsposten

Regleringsposten i utjämningssystemet justerar mellanskillnaden mellan bidrag och avgifter i inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen och strukturbidraget i förhållande till de anslagsposter som riksdagen anvisat. Här ingår kompensation för de regeleffekter som påverkar skatteunderlaget.

År 2027 beräknas regleringsposten för Nacka kommun bli ett bidrag på 292,2 miljoner kronor, vilket motsvarar 2 542 kronor per invånare.

LSS-utjämningen

LSS-utjämningen är ett interkommunalt utjämningssystem där kommunens utfall är relaterat till övriga kommuners utfall. Beräkningarna som ligger till grund för LSS-utjämningen baserar sig på antalet LSS-insatser och kommunernas ekonomiska utfall under 2025. Prognosen för Nacka kommun år 2027 är att betala en avgift i LSS-utjämningen på 176,2 miljoner kronor.

Övriga generella statsbidrag

Inga övriga generella statsbidrag har aviserats för åren 2027–2029.

Fastighetsavgiften

Nacka kommuns intäkter för fastighetsavgiften beräknas år 2027 uppgå till 215,4 miljoner kronor.

Budget 2027 och plan 2028–2029

Översikt

Resultaträkning mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Prognos T2 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens intäkter	1 578,1	1 407,9	1 510,4	1 448,2	1 453,4	1 461,2
Jämförelsestörande intäkter	518,7	475,2	509,3	659,7	630,1	585,8
Verksamhetens kostnader	-7 802,8	-8 117,5	-8 105,2	-8 616,6	-8 601,4	-8 592,7
Jämförelsestörande kostnader	-364,2	-116,7	-221,7	-105,6	-47,0	-71,9
Avskrivningar	-486,4	-510,2	-550,4	-550,5	-566,8	-577,0
Verksamhetens nettokostnader	**-6 556,7**	**-6 861,4**	**-6 857,6**	**-7 164,7**	**-7 131,6**	**-7 194,6**
Skatteintäkter (inkl avräkning)	7 506,7	8 003,1	7 968,9	8 546,1	9 016,3	9 482,0
Inkomstutjämning	-1 000,0	-1 173,6	-1 182,3	-1 173,6	-1 249,3	-1 323,9
Kostnadsutjämning	272,7	314,8	293,3	309,6	307,7	316,6
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsavgift/bidrag	295,9	317,6	317,9	292,2	274,2	231,8
LSS-utjämning	-160,0	-173,3	-173,7	-176,2	-177,7	-179,5
Övriga generella statsbidrag	6,9	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0
Fastighetsavgift	197,2	200,8	204,6	215,4	215,4	215,4
Skattenetto	**7 119,4**	**7 489,6**	**7 432,6**	**8 013,4**	**8 386,5**	**8 742,5**
Finansiella intäkter	74,6	72,0	79,9	62,7	45,6	37,9
Jämförelsestörande finansiella intäkter	25,9	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-235,8	-191,8	-175,1	-197,0	-221,7	-252,5
Jämförelsestörande finansiella kostnader	-23,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansnetto	**-159,0**	**-117,3**	**-95,2**	**-134,3**	**-176,1**	**-214,6**
Resultat efter finansiella poster	403,7	510,9	479,8	714,4	1 078,8	1 333,3
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	**403,7**	**510,9**	**479,8**	**714,4**	**1 078,8**	**1 333,3**
Jämförelsestörande poster	156,7	361,0	287,6	554,1	583,1	513,9
Resultat exklusive jämförelsestörande poster	**247,0**	**150,0**	**192,2**	**160,3**	**495,7**	**819,5**

Tabell 1 Resultaträkning, miljoner kronor.

Övergripande verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Statsbidrag som inte ingår i de generella	93,2	93,2	93,2
Försäljning tomträtt	0,0	0,0	0,0
Internränta anläggningstillgångar	248,7	256,6	266,0
Pensioner (utöver det som påförs nämnderna)	-105,2	-109,0	-112,1
Övriga intäkter	2,0	2,0	2,0
Övriga kostnader	-12,7	-12,7	-12,7
Jämförelsestörande poster			
Upplösning reavinst sale-and-leaseback	15,1	15,1	15,1
Försäljning mark och fastighet	105,6	303,8	433,0
Kostnad såld mark och fastighet	-49,0	-31,0	-60,9
Gatukostnadsersättningar	0,0	0,0	45,0
Exploateringsersättningar	145,1	76,2	67,3
Gåvor	393,9	235,0	25,4
Provisorier/Evakuering	-35,6	0,0	0,0
Saneringar	0,0	0,0	0,0
Rivningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar/restvärde	-6,0	-6,0	-6,0
Utvecklings-/Förgäveskostnader	0,0	0,0	0,0
Övriga driftskostnader	0,0	0,0	0,0
Framtidsfonder	-15,0	-10,0	-5,0
Summa	**780,1**	**813,2**	**750,3**

Tabell 2 Övergripande verksamhet, miljoner kronor.

Verksamhetens intäkter och kostnader	Utfall	Budget			Prognos	Justering SLK			Justering politik			Budget			Plan			Plan		
	2025	2026			2026 T2				2027			2027			2028			2029		
mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-340,7	4 262,5	-4 706,0	-443,5	-446,0	19,4	-47,5	-28,1	0,0	-33,8	-33,8	4 281,9	-4 787,3	-505,4	4 281,9	-4 787,3	-505,4	4 281,9	-4 787,3	-505,4
Nämnden för arbete och försörjning	-139,9	70,9	-213,2	-142,3	-138,6	-14,5	7,0	-7,5	0,0	-4,6	-4,6	56,4	-210,8	-154,4	56,4	-210,8	-154,4	56,4	-210,8	-154,4
Fritidsnämnden	0,0	27,5	-275,3	-247,8	-244,8	0,0	-29,6	-29,6	0,0	-17,7	-17,7	27,5	-322,6	-295,1	27,5	-322,6	-295,1	27,5	-322,6	-295,1
Kulturnämnden	0,0	13,3	-180,2	-166,9	-167,4	0,0	-2,1	-2,1	0,6	-11,4	-10,8	13,9	-193,7	-179,8	13,9	-193,7	-179,8	13,9	-193,7	-179,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-35,7	95,0	-132,0	-37,0	-34,0	0,0	-3,6	-3,6	0,0	-1,5	-1,5	95,0	-137,1	-42,1	95,0	-137,1	-42,1	95,0	-137,1	-42,1
Natur- och trafiknämnden	-477,2	39,5	-560,7	-521,2	-557,6	9,1	-81,8	-72,7	0,0	-23,6	-23,6	48,6	-666,1	-617,5	48,6	-666,1	-617,5	48,6	-666,1	-617,5
Socialnämnden	-1 073,0	69,7	-1 192,9	-1 123,2	-1 096,1	-2,9	7,9	5,0	0,0	-33,6	-33,6	66,8	-1 218,6	-1 151,8	66,8	-1 218,6	-1 151,8	66,8	-1 218,6	-1 151,8
Utbildningsnämnden	-3 374,8	269,1	-3 789,7	-3 520,6	-3 516,1	-25,5	-17,8	-43,3	0,0	-165,7	-165,7	243,6	-3 973,2	-3 729,6	243,6	-3 973,2	-3 729,6	243,6	-3 973,2	-3 729,6
Äldrenämnden	-1 123,0	170,8	-1 377,6	-1 206,8	-1 183,0	8,4	-22,7	-14,3	0,0	-52,9	-52,9	179,2	-1 453,2	-1 274,0	179,2	-1 453,2	-1 274,0	179,2	-1 453,2	-1 274,0
Överförmyndarnämnden	-8,7	5,9	-15,0	-9,1	-9,1	0,6	-1,9	-1,3	0,0	-0,3	-0,3	6,5	-17,2	-10,7	6,5	-17,2	-10,7	6,5	-17,2	-10,7
Summa nämnder	**-6 573,0**	**5 024,2**	**-12 442,7**	**-7 418,5**	**-7 392,7**	**-5,4**	**-192,1**	**-197,5**	**0,6**	**-345,1**	**-344,5**	**5 019,4**	**-12 979,9**	**-7 960,5**	**5 019,4**	**-12 979,9**	**-7 960,5**	**5 019,4**	**-12 979,9**	**-7 960,5**
varav ränta för finansiell leasing (redovisas som finansiell kostnad)			42,5	42,5									41,0	41,0		38,5	38,5		36,0	36,0
Oförutsett	-1,1	0,0	-22,0	-22,0	-22,0	0,0	0,0	0,0		-3,4	-3,4	0,0	-25,4	-25,4	0,0	-25,4	-25,4	0,0	-25,4	-25,4
Övergripande verksamhet	29,1	299,6	-121,4	178,2	269,5						0,0	343,9	-117,9	226,0	351,8	-121,7	230,1	361,2	-124,8	236,4
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	-217,8	475,2	-116,7	358,5	287,6						0,0	659,7	-105,6	554,1	630,1	-47,0	583,1	585,8	-71,9	513,9
Verksamhetens nettokostnader	**-6 762,8**	**5 798,9**	**-12 660,3**	**-6 861,4**	**-6 857,6**	**-5,4**	**-192,1**	**-197,5**	**0,6**	**-348,5**	**-347,9**	**6 023,0**	**-13 187,9**	**-7 164,8**	**6 001,3**	**-13 135,5**	**-7 134,2**	**5 966,4**	**-13 166,1**	**-7 199,7**

Tabell 3 Verksamheternas intäkter och kostnader, miljoner kronor.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder, styr och samordnar kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp fullmäktiges mål och ansvarar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Den övervakar kommunens bolag, säkerställer kommunikation och digitalisering samt ansvarar för samhällsplanering, mark- och fastighetsförvaltning och miljöfrågor. Kommunstyrelsen ansvarar också för säkerhetsarbetet, näringspolitik och krisberedskap samt fungerar som kommunens personalorgan och arkivmyndighet.

Nackas klimat- och miljöprogram är det ledande styrdokumentet för Nackas utveckling och arbetet med att nå målen ska accelereras i samtliga nämnder och verksamheter. En stor del av kommunens klimat- och miljöpåverkan sker när Nacka gör inköp och upphandlar. Därför ska kommunens process vid inköp och upphandlingar utvecklas så att de ligger i linje med målen i klimat- och miljöprogrammet. Under 2027 fattas beslut om en ny process där metodik, ansvarsfördelning och arbetssätt mellan beställande och stödjande enheter definieras. Upphandlingar där påverkan på klimatet och miljön är störst ska prioriteras samtidigt som dialogen med marknaden och uppföljning av kraven ska bli bättre. Klimatkraven vid byggande och drift ska väga tyngre vid utvärderingar och markanvisningar.

Stadsplaneringen i Nacka utgår från den översiktsplan som antogs förra mandatperioden och 15-minutersstaden där det du behöver till vardags finns inom gång- och cykelavstånd. Grönska i stadsplaneringen lyfts särskilt med satsningar både för biologisk mångfald och social hållbarhet. Stadsängar, levande dikeskanter, odling, stärkta gröna mellanrum och spridningskorridorer samt en levande och lekfull dagvattenhantering är exempel på detta. De ska bli enklare att odla på kommunens mark.

Utemiljösatsningen fortsätter, för grönare och klimatsäkrade närmiljöer på förskolor och skolor men även i fler miljöer som bostäder. Lek integreras i stadsutvecklingen på icke traditionella sätt, som lekotoper, och våra offentliga ytor utformas med fokus på rörelse.

Kommunstyrelsen ska verka för att planerna på en ny motorväg genom centrala Nacka läggs ner och att tunnelbanans finansiering löses. I stället för att ny motorväg grävs ned behöver ambitionen vara att på sikt däcka över den befintliga, så att mark frigörs till annat och stadsdelar knyts samman. En östlig förbindelse med stor kapacitet att transportera människor behövs, men med fokus på det kollektiva resandet och kombinationsresor med cykel, inte på det samhällsekonomiskt icke lönsamma bygget av en ny motorväg mitt i centrala Nacka.

Nacka ska jobba för införande av mindre matarbussar i bostadsområden som saknar kollektivtrafik så att fler enkelt kan ta sig till ett lokalt centrum och en större knutpunkt. Här är det test av anropsstyrd trafik som är på gång i Kummelnäs ett viktigt steg på vägen. Arbetet med fler pendelbåtar ska intensifieras i dialog med regionen för att förbättra trafiksituationen i Boo och Lännersta.

Grundpelaren för social hållbarhet är att bygga blandat så att människor med olika bakgrund, ålder och livssituation bor grannar. Kommunstyrelsen behöver leda arbetet för att tillskapa fler hyresrätter i olika storlekar, ungdomsbostäder och bostäder för äldre, som trygghetsboenden. Att tillskapa bostäder för unga och äldre är därför särskilt prioriterat. I samverkan med äldrenämnden ska en boendeplan tas fram.

Utöver bostäder så behöver livet mellan husen utvecklas för att främja social hållbarhet och trygghet. Under ledning av kommunstyrelsen samverkar fler nämnder och kommunens bolag kring förebyggande insatser och erbjuder olika typer av arbetsmarknadsinsatser samt arbetsträning. Resurser riktas till civilsamhället och samordningen på området stärks för att kunna arbeta långsiktigt och målinriktat men även i olika projekt.

En reserverad upphandling för sociala företag ska genomföras och utvärderas och arbetet med idéburet offentligt partnerskap (IOP) ska utvecklas på fler områden, för att ge aktörer i civilsamhället möjligheter till långsiktighet och förutsägbarhet.

För att stärka demokratin på lokal nivå, främja Nackabornas engagemang och skapa hållbara och innovativa lösningar för de lokala behoven i Nackas olika kommundelar testas medborgarbudget. Genom medborgarbudgetprocessen säkerställs att de som bor och verkar i kommunen får en aktiv roll i beslut om förbättringar av offentliga utrymmen, tjänster och aktiviteter. Det är ett direkt sätt att påverka och besluta om användningen av en del av kommunens budget.

För att göra det enklare för invånare att hitta rätt i kontakten med kommunen vill vi titta på hur invånarguider som ger personligt stöd och vägledning kan införas. Det här kan bidra till ökad delaktighet, jämlikhet och tillgång till kommunens tjänster och arbetet kan med fördel genomföras inom ramen för ett idéburet offentligt partnerskap (IOP), där kommunen samverkar med civilsamhällets aktörer för att ta tillvara lokalt engagemang och kompetens. Kommunstyrelsen får därför i uppdrag att utreda införande av invånarguider. Samverkan kring detta ska ske med kulturnämnden då det idag är civilsamhället som via biblioteken tillhandahåller medborgarservice.

Nacka ska vara en del av energiomställningen och öka mängden lokalt producerad förnybar energi och lagring. Arbetet med att installera solceller på kommunens byggnader fortsätter och en energiplan tas fram. Fastighetsenheten fortsätter sitt fokus på utveckling av fastigheter och en förvaltning som fokuserar på hållbar lokalförsörjning där lönsamma investeringar genomförs skyndsamt.

Framtida överskott av verksamhetslokaler inom förskola och grundskola blir än viktigare att hantera och arbetet med flexibla lokaler och effektivt nyttjande behöver accelereras.

Hyran för skollokaler ska ersättas vid sidan om skolchecken. Det är viktigt att alla skolor genom skolpengen får lika mycket pengar per elev till den pedagogiska verksamheten. En central finansiering av hyran för kommunala skolor och en schabloniserad ersättning till friskolor, i linje med skollagens bestämmelser om rättvisa och konkurrensneutrala villkor ska utredas.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen följande särskilda uppdrag under 2027:

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över de övergripande målen och styrdokumenten och återkomma med ett reviderat förslag till mål och budget 2028.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en klimathandlingsplan under 2027 och tilldelas för detta 0,3 mnkr.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en energiplan och tilldelas för detta 0,2 mnkr.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra ett pilotprojekt för medborgarbudget och tilldelas för detta särskilda medel om 0,5 mnkr.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för att minska klasser och barngrupper med riktmärke om klasser med 25 elever och en storlek på barngrupper i enlighet med Skolverkets rekommendationer.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram former för central finansiering av Välfärd skolas hyror i enlighet med skollagens bestämmelser om likvärdighet och tilldelas för detta 0,8 mnkr.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att vid behov revidera internhyresmodellen för att möjliggöra ytterligare avställning av skollokaler.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda en utveckling och upprustning av lokalerna för Universums förskola och Sickla fritidsgård.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utveckla kommunens arbete med upphandlingar och inköp genom att ställa relevanta sociala och arbetsrättsliga krav samt följa upp att ställda krav efterlevs.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en kommunal strategi för att stärka samverkan med idéburna organisationer och i ökad utsträckning möjliggöra och stödja idéburen verksamhet, exempelvis genom att utveckla användningen av idéburet offentligt partnerskap (IOP) och tilldelas för detta 0,3 mnkr.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att införa en allmängiltig kommunal hyresgaranti.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med kulturnämnden utreda införande av invånarguider för informations- och vägledningsverksamhet och tilldelas för detta 0,8 mnkr.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med äldrenämnden ta fram en boendeplan för seniorer och tilldelas för detta 0,3 mnkr.

Kommunstyrelsen	Utfall	Budget			Prognos	Justering SLK			Justering politik			Budget		
	2025	2026			2026 T2	2027			2027			2027		
mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-340,8	4 262,5	-4 706,0	-443,5	-446,0	19,4	-47,5	-28,1			0,0	4 281,9	-4 753,5	-471,6
Generell pris- och lönekompensation										-14,2	-14,2	0,0	-14,2	-14,2
Boendeplan seniorer										-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Pilotprojekt medborgarbudget										-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Klimathandlingsplan										-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Utredning hyresmodell Välfärd skola										-0,8	-0,8	0,0	-0,8	-0,8
Samverkan idéburen verksamhet										-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Utredning invånarguider										-0,8	-0,8	0,0	-0,8	-0,8
Övriga satsningar enligt nämndyttrande										-16,4	-16,4	0,0	-16,4	-16,4
Energiplan										-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
Summa nämnder	**-340,8**	**4 262,5**	**-4 706,0**	**-443,5**	**-446,0**	**19,4**	**-47,5**	**-28,1**	**0,0**	**-33,8**	**-33,8**	**4 281,9**	**-4 787,3**	**-505,4**

Tabell 4 Driftbudget Kommunstyrelsen, miljoner kronor.

Nämnden för arbete och försörjning

Nämnden för arbete och försörjning ansvarar för vägen till egen försörjning via arbetsmarknadsinsatser, ekonomiskt bistånd och den kommunala vuxenutbildningen, samt det samlade ansvaret för flyktingmottagandet inklusive ensamkommande barn och unga. Genom sin verksamhet bidrar nämnden till att nackabor når egen försörjning och att nackaföretag får god tillgång till efterfrågad kompetens. Nämndens ansvarsområde omfattar också det kommunala aktivitetsansvaret, feriearbeten för ungdomar, budget- och skuldrådgivning samt kommunens dödsbohandläggning.

Krig, kris och tuffare ekonomiska tider skapar ökad utsatthet. Nämnden för arbete och försörjning har en viktig uppgift i att finnas som stöd för invånarna. Det säkerhetspolitiska läget och klimatförändringar i världen kommer att leda till att fler människor i världen behöver fly och Nacka kommer även i framtiden att behöva ta emot människor på flykt.

Att ha ett jobb gör att man är delaktig i samhället, känner sig behövd och får en mindre pressad ekonomi. Ekonomisk och social trygghet är i högsta grad en folkhälsofråga. Med trygghet och trivsel ökar kreativiteten och människor vågar mer. Det krävs trygga system för att människor ska våga satsa, starta företag eller byta jobb. Men också trygga system för att arbetsgivare ska våga anställa. En del av kommunens näringslivsstrategi ska vara att skapa flexibla fysiska miljöer för nystartade företag och att kommunen aktivt erbjuder forum för rådgivning, mentorskap och finansieringsinsatser. Sommarjobb och praktik ger en viktig erfarenhet och väg in på arbetsmarknaden och här är samverkan med näringslivet viktig, till exempel satsningen på studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO).

Forskning visar att ekonomisk utsatthet och segregation är grogrund för kriminalitet. Samverkan kring förebyggande insatser och olika typer av arbetsmarknadsinsatser som praktik och arbetsträning är därför viktigt. Upphandlingar med sociala hänsyn men också samarbete med sociala företag kan förbättra integrationen, motverka utanförskap och minska långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd, varför vi särskilt vill öka kunskapen och höja ambitionerna på detta område. Krav i upphandlingar kan då till exempel handla om att anbudsgivarna ska anställa ett visst antal unga, personer med funktionsnedsättning eller utrikesfödda. Idéburet offentligt partnerskap som ett alternativ till offentlig upphandling för kommunen att nå sociala mål är också viktigt.

Kommunfullmäktige ger nämnden för arbete och försörjning följande särskilda uppdrag under 2027:

- Nämnden för arbete och försörjning får i uppdrag att stärka samverkan kring kompetensförsörjning och förebyggande insatser. I uppdraget ingår att utveckla arbetsmarknadsinsatser och arbetsträning som kan bidra till kompetensförsörjningen inom vård och omsorg samt stärka individers möjligheter till egen försörjning.
- Nämnden för arbete och försörjning får i uppdrag att förlänga etableringstiden i kommunens bostäder till fem år.
- Nämnden för arbete och försörjning får i uppdrag att revidera riktlinjerna för bosökstöd till att gälla inom kommunens territoriella gränser. Prioriterade grupper är barnfamiljer, med utgångspunkt i barnets bästa.
- Nämnden för arbete och försörjning får i uppdrag att tillsammans med natur- och trafiknämnden verka för fler gröna sommarjobb.

Nämnden för arbete och försörjning	Utfall 2025	Budget 2026			Prognos 2026 T2	Justering SLK 2027			Justering politik 2027			Budget 2027		
mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-139,9	70,9	-213,2	-142,3	-138,6	-14,5	7,0	-7,5			0,0	56,4	-206,2	-149,8
Pris- och lönekompensation										-1,7	-1,7	0,0	-1,7	-1,7
Utökade arbetsmarknadsinsatser										-0,8	-0,8	0,0	-0,8	-0,8
Grundläggande vuxenutbildning										-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Gymnasial vuxenutbildning										-1,2	-1,2	0,0	-1,2	-1,2
Svenska för invandrare										-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
Arbetsmarknadsinsatser										-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Övriga satsningar enligt nämndyttrande										-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Summa nämnder	**-139,9**	**70,9**	**-213,2**	**-142,3**	**-138,6**	**-14,5**	**7,0**	**-7,5**	**0,0**	**-4,6**	**-4,6**	**56,4**	**-210,8**	**-154,4**

Tabell 5 Driftbudget Nämnden för arbete och försörjning, miljoner kronor.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av fritidsverksamheter och folkhälsofrågor, bland annat genom stöd till föreningar, idrottsanläggningar, fritidsgårdar, öppna träffpunkter och verksamhet på skollov. Nämnden har i uppdrag att underhålla, utveckla lokaler, anläggningar för fritidsverksamhet och skolverksamhet samt att fastställa principer för upplåtelse av lokalerna. I nämndens uppdrag ingår även att följa utvecklingen inom fritidsområdet och att verka för ett varierat fritidsutbud. Nämnden för kontinuerlig dialog med föreningar, anordnare och Nackabor.

En rik och meningsfull fritid är avgörande för människors livskvalitet och välmående. Under fritiden får vi möjlighet att utforska oss själva, utveckla våra intressen och skapa gemenskap med andra. För barn och unga är fritiden ofta den del av livet som upplevs som mest meningsfull – en tid som bidrar till identitetsskapande, trygghet och framtidstro.

Fritiden har också stor betydelse för folkhälsan. Ett varierat och tillgängligt fritidsutbud främjar både fysisk och psykisk hälsa, stärker sociala nätverk och motverkar utanförskap. Därför är det viktigt att Nacka erbjuder ett brett och inkluderande fritidsutbud med något för alla – oavsett bakgrund, förutsättningar eller bostadsområde.

För att säkerställa att alla barn och unga har likvärdiga möjligheter att ta del av fritidsverksamhet behövs kompensatoriska insatser. Det kan handla om att sänka ekonomiska och sociala trösklar, skapa trygga miljöer och aktivt nå ut till grupper som annars riskerar att stå utanför.

Vi vet från forskningen att deltagandet i föreningslivet är som lägst i socioekonomiskt svagare områden och allra lägst hos flickor i de områdena. Därför satsar vi på en föreningslots för att sänka trösklarna till föreningslivet för de som står längst ifrån det idag. Det är en vinst för såväl Nackas barn och unga som för Nackas föreningsliv som får ett breddat underlag för sina verksamheter.

Med inspiration från det lyckade exemplet med multihallen i Fisksätra och modellen med allaktivitetshus i andra kommuner vill vi utöka satsningen på värdskap på fler platser i Nacka. Med fokus på mellanstadiet vill vi skapa en attraktiv och trygg mötesplats för barn efter skoltid där engagerade ledare och ett rikt utbud av aktiviteter främjar rörelseglädje, ett socialt sammanhang och ett tryggt och levande lokalsamhälle.

Med 15-minutersstaden som vision för Nackas stadsutveckling ska idrottsytor och fritidslokaler integreras i den övriga bebyggelsen, snarare än koncentreras till ett fåtal större idrottsområden. Utgångspunkten är att barn och unga enkelt ska kunna ta sig till och från träning och fritidsaktiviteter till fots, med cykel eller kollektivtrafik. Det stärker både jämlikheten och folkhälsan, och bidrar till att fritiden blir en naturlig och tillgänglig del av vardagen för alla.

Genom att samplanera fritidsmiljöer med skolor skapas naturliga mötesplatser nära barns vardag, vilket stärker både tillgänglighet och trygghet. Samtidigt är det viktigt att beakta samordningsvinster, särskilt vad gäller energianvändning i exempelvis simhallar och idrottsanläggningar. En effektiv och hållbar användning av resurser måste gå hand i hand med tillgänglighet.

En meningsfull fritid börjar ofta redan i skolan. För att nå fler barn och unga vill vi utveckla nya samverkansformer mellan skolor och föreningsliv, där fritidsaktiviteter blir en naturlig del av barns vardag. Genom att planera och bygga skol-, fritids-, och kulturlokaler med flexibilitet och mångsidighet i fokus kan vi skapa miljöer som används av många, under hela dygnet och året.

För att stärka civilsamhällets möjligheter att bidra till ett rikt fritidsutbud vill vi också undersöka hur föreningar och andra aktörer kan få tillgång till lokaler genom exempelvis subventionerade hyror. På så sätt skapar vi ett levande och inkluderande fritidsliv där fler barn och unga får möjlighet att delta.

Föreningsliv och civilsamhälle är grundbultar i samhället. Satsningar här är bland de viktigaste vi kan göra för inkludering och trygghet i samhället.

Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden följande särskilda uppdrag under 2027:

- Fritidsnämnden får i uppdrag att inrätta en föreningslots för att öka deltagandet i föreningslivet, främja en mer jämlik fritid och stärka föreningslivets långsiktiga medlemsrekrytering och anslås för detta 0,8 mnkr.
- Fritidsnämnden får i uppdrag att höja fritidsgårdarnas innovationspott och tilldelas för detta 0,2 mnkr.
- Fritidsnämnden får i uppdrag att revidera och differentiera simskole- respektive dagläger och kolloavgifter i enlighet med en inkomstbaserad modell.

Fritidsnämnden	Utfall	Budget			Prognos	Justering SLK			Justering politik			Budget		
	2025	2026			2026 T2	2027			2027			2027		
mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-214,1	27,5	-275,3	-247,8	-244,8	0,0	-29,6	-29,6			0,0	27,5	-304,9	-277,4
Generell pris- och lönekompensation										-7,9	-7,9	0,0	-7,9	-7,9
Föreningslots										-0,8	-0,8	0,0	-0,8	-0,8
Höjd innovationspott										-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
Övriga satsningar enligt nämndyttrande										-8,8	-8,8	0,0	-8,8	-8,8
Summa nämnder	**-214,1**	**27,5**	**-275,3**	**-247,8**	**-244,8**	**0,0**	**-29,6**	**-29,6**	**0,0**	**-17,7**	**-17,7**	**27,5**	**-322,6**	**-295,1**

Tabell 6 Driftbudget Fritidsnämnden, miljoner kronor.

Kulturnämnden

Kulturnämnden ansvarar för att finansiera, följa upp och utveckla kulturverksamheter i Nacka kommun. Nämnden ska säkerställa att det finns funktionella och ändamålsenliga anläggningar och platser för kulturutövning, samt arbeta för att bevara kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Uppdraget är att främja dialog och samverkan med föreningsliv, kulturaktörer och invånare. Genom stöd till kulturlivet skapas förutsättningar för ett rikt och tillgängligt kulturutbud, offentlig konst och kulturarv. Särskilt fokus läggs på att skapa möjligheter för barn, unga och personer med funktionsvariationer.

Kulturen är demokratins livsnerv och immunförsvar. Den är nödvändig för samhällets förmåga att hitta nya vägar, anpassa sig och resa sig efter motgångar. Kulturen ger möjlighet till nya perspektiv, utforskande och relationsbyggande mellan människor. Den är en kraft för att stärka samhällsväven och minska polarisering.

Vi vill se ett rikt kulturliv och en stadsmiljö där konst och gestaltning är en självklar del av Nacka. Kulturen ska finnas nära och vara tillgänglig oavsett ålder, bakgrund eller kön. Alla ska kunna utveckla sin skapande förmåga och vara aktiva deltagare i kulturlivet och kommunens resurser ska fördelas jämställt och jämlikt. Civilsamhället är en grundbult i demokratin och en del av det kulturella ekosystemet. För att stärka demokrati och kultur införs stöd till studieförbund och folkbildning.

Förskolan och skolan möjliggör barns och ungas tillgång till kultur. Kulturpengen behöver fortsatt stärkas och höjs därför.

Det ska inte vara ett ekonomiskt hinder att delta i kulturskolan och som kommun har vi ansvar att sänka trösklarna för barns och ungas utövande av kultur. Vi vill därför att avgifterna för kulturskolan differentieras och att inkomstbaserade modeller för avgifter införs.

För att kunna ta vara på samhällets potential och möta dagens och morgondagens utmaningar behöver politiken lägga grunden för ett kreativt och demokratiskt Nacka, där alla medborgare och invånare känner att de kan påverka samhället och sitt eget liv. Vi tror att kultur och medskapande har en viktig roll att spela i utvecklingen av Nacka. Vi vill ge människor möjlighet att uttrycka sig och delta i samhällsdialogen genom kultur. Vi vill se projekt med dialoger för att utveckla livsmiljöer och platser. Kunskapen om kulturdriven stadsutveckling, så att kultur ses som en resurs vid stadsplanering, ska öka och kulturljudzoner integreras i detta.

Kultur och kulturarv ska vara närvarande i den fysiska miljön. En procent av investeringar i det offentliga rummet ska användas till konst och gestaltning och platser avsättas till spontankultur.

När vi bygger nya skol- fritids- och kulturlokaler ska vi optimera dem så att de kan nyttjas av så många som möjligt under dygnet och året. Vi vill också titta på hur civilsamhället kan få tillgång till lokaler även genom subventionerade hyror eller nolltaxa samt införa ett särskilt ateljéstöd riktat till konstnärer.

Biblioteken har en viktig samhälls- och demokratibärande roll, inte minst ur ett beredskapssyfte. Opartisk och tillförlitlig information är extra viktig i händelse av kris och krig, men redan idag bistår biblioteken med mycket hjälp och samhällsinformation till medborgare. För att göra det enklare för invånare att hitta rätt i kontakten med kommunen vill vi titta på hur invånarguider som ger personligt stöd och vägledning kan införas. Det kan handla om digitalt stöd och samhällsorientering med målet att öka invånarnas delaktighet, inflytande och deltagande i samhället.

Det här kan bidra till ökad delaktighet, jämlikhet och tillgång till kommunens tjänster och arbetet kan med fördel genomföras inom ramen för ett idéburet offentligt partnerskap (IOP), där kommunen samverkar med civilsamhällets aktörer för att ta tillvara lokalt engagemang och kompetens. Kulturnämnden ska därför i samverkan med kommunstyrelsen utreda införande av invånarguider.

Kommunfullmäktige ger kulturnämnden följande särskilda uppdrag under 2027:

- Kulturnämnden får i uppdrag att införa stöd till studieförbund och folkhögskola som ett led i att stärka det civilsamhället och folkbildningen och tilldelas för detta 2 mnkr.
- Kulturnämnden får i uppdrag att implementera ett ateljéstöd och tilldelas för detta 0,5 miljoner kronor.
- Kulturnämnden ska i samverkan med kommunstyrelsen utreda införande av invånarguider för informations- och vägledningsverksamhet.
- Kulturnämnden får i uppdrag att revidera och differentiera avgifterna för kulturskolan i enlighet med en inkomstbaserad modell.
- Kulturnämnden får i uppdrag att genomföra en årlig indexering av kulturstöden och tilldelas för detta 0,2 mnkr.

Kulturnämnden	Utfall	Budget			Prognos	Justering SLK			Justering politik			Budget		
	2025	2026			2026 T2	2027			2027			2027		
mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-161,2	13,3	-180,2	-166,9	-167,4	0,0	-2,1	-2,1			0,0	13,3	-182,3	-169,0
Pris- och lönekompensation										-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
Ateljéstöd										-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Stöd till civilsamhället										-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0
Indexering kulturstöd										-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
Kundvalscheck									0,6	-2,8	-2,2	0,6	-2,8	-2,2
Höjd kulturpeng										-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0
Övriga satsningar enligt nämndyttrande										-3,7	-3,7	0,0	-3,7	-3,7
Summa nämnder	**-161,2**	**13,3**	**-180,2**	**-166,9**	**-167,4**	**0,0**	**-2,1**	**-2,1**	**0,6**	**-11,4**	**-10,8**	**13,9**	**-193,7**	**-179,8**

Tabell 7 Driftbudget Kulturnämnden, miljoner kronor.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdet. Nämnden fullgör de uppgifter som åligger byggnadsnämnd enligt plan- och bygglagen samt sådan kommunal nämnd som avses i miljöbalken och livsmedelslagen. I uppdraget ingår till exempel att upprätta förslag till detaljplaner, pröva bygglovsansökningar, besluta om strandskydd och göra lantmäteriförrättningar.

Framtidens stad byggs här och nu. Nacka ska ta ansvar för att det som byggs blir hållbart, så att inte bara de ekonomiska värdena får styra. Visionen är 15-minutersstaden, där vardagen finns nära.

Grönska och natur måste få större plats i stadsbyggandet, inte minst för klimatanpassning. Arbetet med att utveckla grönytefaktorn fortsätter. Grönska används vid byggandet av bullerskydd, för att dämpa buller och rena dagvatten. Vid bygglov föreskrivs gränsvärden för andel hårdgjord yta.

Eftersom större planområden består av många enskilda detaljplaner måste tillvaratagande av gröna värden samordnas bättre, så att kompensationsåtgärder för hårdgjorda ytor inom en detaljplan kan ske i ett närliggande detaljplaneområde, eller genom ”mjukgörning” av redan hårdgjorda ytor inom det större planområdet.

Social hållbarhet och integration är ledord såväl övergripande som i detaljplanering, för att möjliggöra ett tryggt, dynamiskt och inkluderande Nacka. En kommun med blandade bostads- och upplåtelseformer blir mindre segregerad och mer levande. Nacka har brist på både normalstora hyresrätter och små lägenheter med rimlig hyra som unga och äldre klarar av att betala och det är viktigt att vi får bättre balans i bostadsutbudet.

En viktig del i en socialt hållbar stadsplanering är barnperspektivet och en lekande stadsmiljö. Det handlar om att skapa mellanrum som inbjuder till lek, rörelse och nyfikenhet. Det handlar också om att använda verktyg som lekvärdesfaktor för att tillskapa utrymme och bättre skolgårdar.

För att skapa en trivsam och levande stad så vill vi också ha med kulturperspektivet när vi utvecklar staden i Nacka och arbeta med kulturljudzoner, något som kan bli aktuellt i utvecklingen av Järlahöjden.

Kommunfullmäktige ger miljö- och stadsbyggnadsnämnden följande särskilda uppdrag under 2027:

- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att införa rådgivning för klimatanpassning och tilldelas för detta 0,3 mnkr
- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att arbeta med mjukgöring av hårdgjorda ytor och återkomma med förslag på hur detta bäst kan implementeras i planprocessen.
- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att se över bygglovstaxorna med utgångspunkten att införa gröna bygglovstaxor.

Miljö och stadsbygnadsnämnden	Utfall	Budget			Prognos	Justering SLK			Justering politik			Budget		
	2025	2026			2026 T2	2027			2027			2027		
mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-35,7	95,0	-132,0	-37,0	-34,0	0,0	-3,6	-3,6			0,0	95,0	-135,6	-40,6
Generell pris- och lönekompensation										-1,2	-1,2	0,0	-1,2	-1,2
Rådgivning klimatanpassning										-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Summa nämnder	-35,7	95,0	-132,0	-37,0	-34,0	0,0	-3,6	-3,6	0,0	-1,5	-1,5	95,0	-137,1	-42,1

Tabell 8 Driftbudget Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, miljoner kronor.

Natur- och trafiknämnden

Natur- och trafiknämnden ansvarar för funktion och attraktivitet av vägar, gator, parker och naturmark med tillhörande kommunägda anläggningar som är tillgängliga för allmänheten. Nämnden ansvarar vidare för trafiksäkerhet, parkeringsfrågor och framkomlighet samt att utveckla hållbara transportsätt för gång och cykel i kommunen.

En rik natur är inte bara vacker, den är hem för djur, svampar och växter. Stora, varierande och sammanhängande naturområden är viktigt för att stärka den biologiska mångfalden.

I ett hållbart samhälle är gång och cykling centralt. Med stark cykelinfrastruktur ökar folkhälsan och med smidig kollektivtrafik ökar framkomligheten. Ytor som idag används för parkering har potential att bli mötesplatser och tillföra grönska till staden.

I tätare bebyggelse är parkerna en naturlig mötesplats för alla åldrar. Varierade grönområden och parker med olika kvaliteter gör att de kan nyttjas av invånare med olika preferenser och behov. När lekplatser och parker planläggs eller förbättras, finns stora möjligheter att även stärka biologisk mångfald. Naturliga element inspirerar också till lek och rörelse.

Skolgårdar utformas utifrån lek, rörelse och utforskande. I ett förändrat klimat har träd och natur en reglerande funktion som behövs för att skolgårdar ska fungera även vid kraftigt regn och heta sommardagar.

Nackas hav, vattendrag och sjöar är en stor tillgång för människor och djurliv. Vi värnar om vattnets kvalitet och möjligheten att bada.

Klimatkrisen tar inte hänsyn till konjunkturer och klimat- och miljösatsningar måste fortsätta med kraft och beslutsamhet för att möta framtida utmaningar. Det handlar om allt från att skydda natur, återställa våtmarker, värna biologisk mångfald, rena sjöar, skapa gröna värden i stadsmiljöer tillsammans med satsning på cykelinfrastruktur och säkra skolvägar för barn och unga.

Natur- och trafiknämnden ska arbeta för att skapa smidiga, klimatsmarta sätt att resa i Nacka och värna och utveckla kommunens naturområden och gröna mellanrum. Andelen bilresor ska minska till förmån för en mångfald av delad mobilitet. För att ställa om till hållbara transporter ska arbetet med cykelprogrammet påskyndas.

Medborgarnas upplevelse av Nacka är starkt kopplad till kvaliteten på den offentliga miljön, där vägar, parker, torg, badplatser och andra gemensamma ytor spelar en avgörande roll. Kommunen ska sträva efter att inte bara bibehålla, utan också höja standarden på dessa områden.

Vid förtätning blir de gröna mellanrummen än viktigare. Vi behöver tänka flöden, inte öar, och knyta ihop grönskan både för våra pollinatörer men också för att få ett grönt intryck. Ibland kan grönska på kort sikt kosta mer, i form av underhåll som snöröjning, vattning och plantering, men också för att vi satsar på kvalitet i växtlighet och anläggande av jordbäddar. På lång sikt får vi en livsmiljö bättre rustad för klimatförändringarna och en närmiljö som blir tystare och renare där vi också lyfter biologisk mångfald.

Stadsängar, levande dikeskanter och stadsodling, där Nacka upplåter plats åt invånare som vill sköta gemensamma ytor, är naturliga inslag i Nackas offentliga rum.

Nacka behöver bättre nyttja potentialen i samarbete mellan nämnder och arbeta med flera mål samtidigt. Tillsammans med föreningsliv, skolor men också som arbetsträning kan samverkan ske kring naturstädning, stadsodling och ökad cykling. Till de projekt som idag finns för att öka cyklingen adderas ett projekt med mobila cykelverkstäder längs stora pendlingsstråk.

Nackas vatten är en stark resurs, både för resor och rekreation. Arbetet med fler bryggor fortsätter så att smidiga resvägar skapas och områden knyts ihop, som Lännersta och Saltsjöbaden. Vi vill att kommunen underlättar för ett hållbart båtliv och i detta även samverkar med andra kommuner kring båttvättar, tömningsstationer och laddstationer för elbåtar. Sådana anläggningar uppmuntrar till båtliv med lägre klimat- och miljöpåverkan. Skydd av natur ska

utökas till att även innefatta skydd av hav och marina resurser utan att sänka ambitionerna vad gäller skydd av Nackas land- och sötvattenyta.

Nacka ska vara en plats för möten, kultur och upplevelser där det ska vara enkelt att röra sig till fots. Fler ytor för lek, rörelse, möten och verksamheter behövs och vi ska få kreativa offentliga rum. Wasted spaces är oanvända ytor som kan utvecklas till levande ytor med aktivitet, rörelse, grönska och kultur.

Återbruk och mer hållbar konsumtion ska synliggöras. Nackas kretsloppsparker ska arbeta med reparation och sociala projekt i samarbete med olika nämnder.

Kommunfullmäktige ger natur- och trafiknämnden följande särskilda uppdrag under 2027:

- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att aktivera platser identifierade som wasted spaces.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att ta fram en planering för att stärka naturen i linje med grön- och blåstrukturprogrammet och naturvårdsplanen. Fokus ska ligga på att stärka svaga gröna samband, biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt minska hårdgjorda ytor.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att öka användningen av biokol vid nyplantering och utveckling av kommunens grönytor för att förbättra markens vattenhållande förmåga och bidra till långsiktig kolinlagring.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att ta fram en planering för stadsodling.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att öka ambitionerna om andelen skyddad natur och även skydda hav.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att utöka signalprioritering för viktiga busslinjer, inkluderat hur grön våg för cyklister kan skapas.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att utöka naturstädningen och tilldelas för detta 0,1 mnkr.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag genomföra rening av Lilla Värtan och tilldelas för detta 1,7 mnkr.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att underlätta och skapa incitament för delad mobilitet vid parkering på kommunal mark samt fortsatt undersöka hur intäkter kan återföras till nackaborna i form av satsningar på stadsmiljöåtgärder på allmän plats.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att utöka sopsaltningen i samband med vinterunderhåll.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att ta fram ett program för utveckling av Nyckelviken och Velamsund i syfte att stärka områdenas attraktionskraft som besöksmål. Arbetet ska återrapporteras till kommunstyrelsen under våren 2027

Natur och trafiknämnden	Utfall	Budget			Prognos	Justering SLK			Justering politik			Budget		
	2025	2026			2026 T2	2027			2027			2027		
mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-477,2	39,5	-560,7	-521,2	-557,6	9,1	-81,8	-72,7			0,0	48,6	-642,5	-593,9
Generell pris- och lönekompensation										-7,8	-7,8	0,0	-7,8	-7,8
Satsning rening Lilla Värtan										-1,7	-1,7	0,0	-1,7	-1,7
Ökad naturstädning										-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Övriga satsningar enligt nämndyttrande										-14,0	-14,0	0,0	-14,0	-14,0
Summa nämnder	**-477,2**	**39,5**	**-560,7**	**-521,2**	**-557,6**	**9,1**	**-81,8**	**-72,7**	**0,0**	**-23,6**	**-23,6**	**48,6**	**-666,1**	**-617,5**

Tabell 9 Driftbudget Natur- och trafiknämnden, miljoner kronor.

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för kommunens sociala omsorg med undantag för nämnden för arbete och försörjnings och äldrenämndens ansvar. Nämnden har det yttersta ansvaret för att barn, unga och vuxna får det stöd och den hjälp de behöver. Ansvaret omfattar myndighetsutövning samt ett förebyggande arbete för att barn inte ska fara illa, mot droger och psykisk ohälsa. Även stöd och service för att främja jämlikhet i levnadsvillkor för funktionsnedsatta ingår i nämndens ansvar. Nämnden ska planera, samordna och utveckla sitt ansvarsområde samt verka för ett bra och allsidigt utbud i kommunen.

Ett samhälles styrka ligger i hur väl vi tar hand om medmänniskor i behov av stöd. Nacka ska vara en kommun där vi tar hand om varandra och tillgodoser alla invånares sociala behov.

Miljöpartiet prioriterar det förebyggande arbetet inom alla nämndens ansvarsområden. Samverkan inom ramen för SSPF, det uppsökande sociala fältarbetet och arbetet med skolsociala team är grundläggande i det förebyggande arbetet.

Elevers hälsa och en meningsfull fritid är förutsättningar för att förebygga stress och psykisk ohälsa. Elevhälsovården måste stärkas och satsningen på de skolsociala teamen fortsätta. Vi vill se fler familjecentraler.

En fungerande skolgång är avgörande för familjehemsplacerade barn. FörFam och SkolFam skapar en sammanhållen struktur för insatser och att vidareutveckla arbetet på gymnasiet är viktigt.

Vi vill att flickors och unga kvinnors utsatthet får mer uppmärksamhet, inte minst kopplat till den organiserade brottsligheten. Även anhöriga till avhoppare upplever sig ofta bortglömda och ensamma.

Lotsen för våldsutövare och bosökstöd för våldsutsatta är satsningar som måste fortsätta som ett led i att stärka arbetet av mäns våld mot kvinnor. Särskilt viktigt är här också fokus på barnen och möjligheten till skolgång.

Att stå utan tak över huvudet kan drabba vem som helst. I Nacka finns det många privata hyresvärdar och där finns det möjligheter till ett utvecklat samarbete så att socialtjänsten får kännedom om det finns barn som riskerar vräkning. Även samverkan mellan arbets- och etableringsenheten och omsorgsenheten är viktig. Vi inför en absolut nolltolerans mot hemlöshet för barn och prioriterar snabba lösningar för tak-över-huvudet-garanti.

För att lyckas med det sociala arbetet är det av största vikt att Nacka kan behålla yrkeserfarna socialsekreterare. Vi satsar på olika stödåtgärder för personalen och inför ett pilotprojekt med förkortad arbetstid.

För att säkerställa tillgången på bostäder med särskild service enligt LSS finns behov av att utveckla arbetssätt och samverkan mellan stadsutveckling och omsorgsenheten. Det är också viktigt att personalen ständigt får utveckla sin kompetens för att kunna ge ett gott stöd och omsorg och för att bibehålla en god kvalitet. Det behöver skapas en långsiktighet och hållbarhet i tillgång till utbildning och handledning för personalen som arbetar där.

Särskilda satsningar på hälsofrämjande och förebyggande av fysisk och psykisk ohälsa hos personer med funktionsvariation görs också. Daglig verksamhet inom LSS behöver utökas och även utvecklas med mer individanpassade åtgärder.

Kommunfullmäktige ger socialnämnden följande särskilda uppdrag under 2027:

- Socialnämnden får i uppdrag att utreda en ersättningsmodell för ledsagar- respektive avlösarservice som differentierar ersättningen utifrån tid på dygn och veckodag.
- Socialnämnden får i uppdrag att utreda etablering av ytterligare en familjecentral i Nacka.

- Socialnämnden får i uppdrag att genomföra ett pilotprojekt med arbetstidsförkortning för socialsekreterare.

Socialnämnden	Utfall	Budget			Prognos	Justering SLK			Justering politik			Budget		
	2025	2026			2026 T2	2027			2027			2027		
mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-1 073,0	69,7	-1 192,9	-1 123,2	-1 096,1	-2,9	7,9	5,0			0,0	66,8	-1 185,0	-1 118,2
Pris- och lönekompensation										-4,6	-4,6	0,0	-4,6	-4,6
Familjebehandling & familjerådgivning										-0,4	-0,4	0,0	-0,4	-0,4
Boendestöd										-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-0,6
Strukturerad öppenvård missbruk										-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
LSS										-9,5	-9,5	0,0	-9,5	-9,5
Hemtjänst SoL										-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-0,6
Sysselsättning Socialpsykiatri										-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Utredning familjecentral										-0,8	-0,8	0,0	-0,8	-0,8
Utökad satsning Polarna										-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Utökad satsning skolsociala team										-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Övriga satsningar enligt nämndyttrande										-14,7	-14,7	0,0	-14,7	-14,7
Summa nämnder	**-1 073,0**	**69,7**	**-1 192,9**	**-1 123,2**	**-1 096,1**	**-2,9**	**7,9**	**5,0**	**0,0**	**-33,6**	**-33,6**	**66,8**	**-1 218,6**	**-1 151,8**

Tabell 10 Driftbudget Socialnämnden, miljoner kronor.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden ansvarar för kundvalssystemen på utbildningsområdet. Nämnden ansvarar också för målformulering, finansiering, uppföljning och utvärdering samt systematiskt kvalitetsarbete på kommunnivå. Ansvaret avser förskola till och med gymnasieskola samt annan pedagogisk verksamhet. Nämnden är systemansvarig för plattformar för kundvalssystemen och för information om förskolor och skolor. Nämnden ansvarar som hemkommun för myndighetsuppgifter som skolpliktsbevakning och tillsyn av fristående förskolor.

Nackas skolor och förskolor ska stimulera nyfikenhet, kreativitet och glädje och ge alla barn oavsett bakgrund eller förutsättningar plats att lära och utvecklas på sina villkor. Skolan ska vara en trygg plats där alla barn är välkomna och där lärare ska kunna fokusera på sina arbetsuppgifter.

Befolkningsprognosen påverkar utbildningsnämnden. Demografiska förändringar med färre barn innebär att vissa skollokaler riskerar att stå delvis tomma. Samtidigt måste kommunen behålla beredskap och kapacitet för att snabbt kunna möta ett ökat elevunderlag om efterfrågan förändras. Hyran för skollokaler ska ersättas vid sidan om skolchecken. Det är viktigt att alla skolor genom skolpengen får lika mycket pengar per elev till den pedagogiska verksamheten. En central finansiering av hyran för kommunala skolor och en schabloniserad ersättning till friskolor, i linje med skollagens bestämmelser om rättvisa och konkurrensneutrala villkor införs.

Samtidigt som förskola, skola och fritids står för stora utmaningar med sviktande barn- och elevunderlag har vi nu en unik chans att satsa än mer på skolan. Mindre klasser och barngrupper kräver finansiering. Checkarna höjs därför, utöver den generella pris- och lönekompensationen som tar höjd för inflationsrelaterade ökade kostnader. En särskild satsning på barn i behov av stöd görs med kompetensutveckling och kunskapshöjande insatser kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).

Tilläggsbelopp behöver vara kontinuerliga för alla barns rätt till en likvärdig utbildning, vid byte av skola och skolform och strukturtilläggen mer träffsäkra.

En meningsfull fritid tar vid där skoldagen slutar och både fritidshemmen och den öppna fritidsverksamheten i form av fritidsklubbar är här viktig. Även inom fritidshemsverksamheten finns utmaningar gällande behörig personal, lärarresurser, samverkan och stora grupper. Ett särskilt fritidslyft genomförs där checken höjs samtidigt som nämnden får i uppdrag att utreda utvecklade former för den öppna fritidsverksamheten.

Kultur och demokrati är viktiga delar av skolans uppdrag. En höjd kulturpeng är en del men även tillgång till skolbibliotek är viktig. Det handlar om demokrati, skolresultat, det kompensatoriska uppdraget och om att vända trenden mot mindre läsande och sämre läsförståelse.

Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden följande särskilda uppdrag under 2027:

- Utbildningsnämnden får i uppdrag att revidera strukturtilläggen med fokus på att göra dem tvååriga samt lyfta in HDI-index som parameter.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att förlänga rätten till tilläggsbelopp.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda hur den öppna fritidsverksamheten för barn på mellanstadiet kan utvecklas, exempelvis inom ramen för idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Utbildningsnämnden	Utfall	Budget			Prognos	Justering SLK			Justering politik			Budget		
	2025	2026			2026 T2	2027			2027			2027		
mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-3 374,8	269,1	-3 789,7	-3 520,6	-3 516,1	-25,5	-17,8	-43,3			0,0	243,6	-3 807,5	-3 563,9
Pris- och lönekompensation										-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Förskola										-48,8	-48,8	0,0	-48,8	-48,8
Pedagogisk omsorg										-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Förskoleklass										-5,5	-5,5	0,0	-5,5	-5,5
Grundskola										-69,9	-69,9	0,0	-69,9	-69,9
Anpassad grundskola										-0,7	-0,7	0,0	-0,7	-0,7
Fritidshem										-12,1	-12,1	0,0	-12,1	-12,1
Fritidshem anpassad grundskola										-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Öppen fritidsverksamhet										-0,4	-0,4	0,0	-0,4	-0,4
Gymnasieskola										-12,6	-12,6	0,0	-12,6	-12,6
Anpassad gymnasieskola										-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-0,6
Likvärdighetsresurs										-10,3	-10,3	0,0	-10,3	-10,3
Utredning öppen fritidsverksamhet										-0,8	-0,8	0,0	-0,8	-0,8
Forskning och utveckling										-2,5	-2,5	0,0	-2,5	-2,5
Summa nämnder	**-3 374,8**	**269,1**	**-3 789,7**	**-3 520,6**	**-3 516,1**	**-25,5**	**-17,8**	**-43,3**	**0,0**	**-165,7**	**-165,7**	**243,6**	**-3 973,3**	**-3 729,7**

Tabell 11 Driftbudget Utbildningsnämnden, miljoner kronor.

Äldrenämnden

Äldrenämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten, exklusive ekonomiskt bistånd samt kommunal vård och omsorg och de uppgifter som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd avseende personer över 65 år. Nämnden ansvarar för finansiering, målformulering och uppföljning av verksamheten. I uppdraget ingår även kommunikation och dialog med målgruppen.

Att bli äldre i Nacka ska kännas tryggt. Kommunen ska vara ett självklart stöd som har lösningar anpassade efter individens önskemål och förutsättningar, i allt från boendeanpassning till omsorg.

Behovet av olika slags bostäder för seniorer, även de icke biståndsbedömda trygghetsboendena, är fortsatt i fokus. Trygghetsboenden kan vara bostadsrätter, hyreskooperativ eller hyreslägenheter eller andra typer av bostäder som inte är biståndsbedömda och där den boende själv står för boendekostnaden, men där gemensamhetsytor för sociala aktiviteter finns. Dessa typer av bostäder behöver finnas i alla Nackas kommundelar i service- och kollektivtrafiknära områden och äldrenämnden behöver vara drivande i att utreda behov och efterfrågan av dessa. En kommunal hyresgaranti för äldre med låg pension som vill flytta till hyresrätt är också viktig. Detta för att klara hyresvärdarnas krav där månadsinkomsten är avgörande, oavsett övrig ekonomisk situation.

Det förebyggande arbetet för att motverka ofrivillig ensamhet och stärka äldres hälsa ska utvecklas ytterligare. Det uppsökande arbetet genom äldrekoordinatorerna ska förstärkas och samordningen av aktiviteter för seniorer förbättras så att fler nås av information, gemenskap och hälsofrämjande insatser. Mötesplatser, träffpunkter och fallförebyggande verksamheter ska fortsätta utvecklas utifrån äldres behov.

Nackas seniorföreningar, såsom SPF, PRO och SeniorNet, spelar en viktig roll för ett aktivt åldrande. Genom samverkan med civilsamhället ska fler äldre ges möjlighet till social gemenskap, kulturella upplevelser och fysisk aktivitet.

Arbetet med God och nära vård fortsätter i nära samverkan med Region Stockholm för att skapa en mer sammanhållen, personcentrerad och förebyggande vård och omsorg. Utvecklingen av Nackas seniormottagningar är ett prioriterat område, där kommunens sociala stöd, primärvård och rehabilitering samverkar för att möta äldre med komplexa behov på ett samordnat och tillgängligt sätt.

Kompentensförsörjning är den största utmaningen inom äldreomsorgen. För en omsorg som präglas av förutsägbarhet, trygghet och långsiktighet, både för brukare och personal är låg personalomsättning, bra löner och vidareutbildning oerhört viktigt. Övergången till ramtid har varit en viktig del, och för en positiv utveckling bör kommunen ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor för att attrahera och behålla kompetent personal. En god personalkontinuitet är avgörande för trygghet och kvalitet i hemtjänsten, där arbetet med fasta personalgrupper och teambaserade arbetssätt, vilket innebär att färre medarbetare ansvarar för en avgränsad grupp äldre, bör fortsätta och utvecklas vidare. Tillsammans med en stärkt kontinuitetsbonus kan detta bidra till bättre relationer mellan personal och brukare och en mer sammanhållen omsorg.

Nacka ska ha en konkurrenskraftig egen produktion av välfärdstjänster. Dels för att kunna erbjuda medborgarna valfrihet, dels för att kompetens alltid ska finnas i kommunens egen organisation. Idag saknar kommunen helt egen produktion inom hemtjänsten vilket både inskränker medborgarnas valfrihet och begränsar kommunens egen kompetens. I framtiden behöver Nacka en kommunal hemtjänst och ett första steg kan vara att utöka uppdraget för kommunens natt- och larmpatrull.

Fortsatta satsningar görs på stöd till anhöriga och insatser som avlösning i hemmet, dagverksamhet, korttidsboende, hemtjänst, omvårdnadsbidrag och trygghetslarm. Fortsatta satsningar görs också på kommunens demenssjuksköterska och anhörigkonsulenter inom ramen

för anhörigcenter. De kan hjälpa anhöriga strukturera upp situationen kring den hjälpsökande och erbjuda personligt stöd.

Kommunfullmäktige ger äldrenämnden följande särskilda uppdrag under 2027:

- Äldrenämnden får i uppdrag att höja kontinuitetsbonusen och tilldelas för detta 3,4 mnkr.
- Äldrenämnden får i uppdrag att höja verksamhetsbidragen för föreningslivet och tilldelas för detta 0,1 mnkr.
- Äldrenämnden får i uppdrag att utveckla arbetet med god och nära vård och tilldelas för detta 0,84 mnkr.

Äldrenämnden	Utfall 2025	Budget 2026			Prognos 2026 T2	Justering SLK 2027			Justering politik 2027			Budget 2027		
mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-1 123,0	170,8	-1 377,6	-1 206,8	-1 183,0	8,4	-22,7	-14,3			0,0	179,2	-1 400,3	-1 221,1
Pris- och lönekompensation										-1,8	-1,8	0,0	-1,8	-1,8
Särskilt boende										-23,5	-23,5	0,0	-23,5	-23,5
Hemtjänst										-13,9	-13,9	0,0	-13,9	-13,9
Dagverksamhet äldre										-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Höjda verksamhetsbidrag										-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Höjd kontinuitetsbonus hemtjänst										-3,4	-3,4	0,0	-3,4	-3,4
God och nära vård										-0,8	-0,8	0,0	-0,8	-0,8
Övriga satsningar enligt nämndyttrande										-8,9	-8,9	0,0	-8,9	-8,9
Summa nämnder	**-1 123,0**	**170,8**	**-1 377,6**	**-1 206,8**	**-1 183,0**	**8,4**	**-22,7**	**-14,3**	**0,0**	**-52,9**	**-52,9**	**179,2**	**-1 453,2**	**-1 274,0**

Tabell 12 Driftbudget Äldrenämnden, miljoner kronor.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämndens främsta uppdrag är att se till att Nackabor som inte själva kan ta tillvara sin rätt på grund av sjukdom och liknande förhållande ges samma rätt som alla andra och inte missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. De personer som behöver det stödet får hjälp av en god man eller förvaltare.

En viktig del av överförmyndarnämndens verksamhet är att rekrytera kompetenta gode män och förvaltare till dessa personer och sedan genom tillsyn kontrollera att deras uppdrag utförs till de hjälpbehövandes bästa.

Överförmyndarenheten bedriver samhällsviktig verksamhet och ansvarar för tillsynen av gode män, förvaltare och förmyndare. Dessa ställföreträdares arvoden beräknas utifrån prisbasbeloppet med en fördröjd uppräkning på ett år. Då prisbasbeloppet ökat de senaste och för att säkerställa att kommunen fortsatt är attraktiv för uppdragstagare och i linje med nivåerna i närliggande kommuner, höjs arvodena från och med 2026.

Kommunfullmäktige ger överförmyndarnämnden följande särskilda uppdrag under 2027:

- Överförmyndarnämnden tilldelas ökad ram 1,3 mnkr.
- Överförmyndarnämnden får i uppdrag att bevaka utvecklingen av arvoden i syfte att erbjuda konkurrenskraftiga arvoden och behålla ställföreträdare.

Överförmyndarnämnden	Utfall	Budget			Prognos	Justering SLK			Justering politik			Budget		
	2025	2026			2026 T2	2027			2027			2027		
mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-8,7	5,9	-15,0	-9,1	-9,1	0,6	-1,9	-1,3			0,0	6,5	-16,9	-10,4
Generell pris- och lönekompensation										-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Summa nämnder	**-8,7**	**5,9**	**-15,0**	**-9,1**	**-9,1**	**0,6**	**-1,9**	**-1,3**	**0,0**	**-0,3**	**-0,3**	**6,5**	**-17,2**	**-10,7**

Tabell 13 Driftbudget Överförmyndarnämnden, miljoner kronor.

Kommunala koncernföretag

De kommunala aktiebolagen följer samma regler och styrande dokument som nämnderna och verksamheterna i Nacka kommun. Bolagen ska bidra till kommunens vision om öppenhet och mångfald, god ekonomisk hushållning samt att kommunens övergripande mål nås. Hur respektive bolag ska bidra fastställs av bolagens respektive styrelse i samband med att styrelserna fastställer bolagens affärsplan för kommande år. I samband med affärsplanen kan bolagens respektive budget komma att justeras.

Nacka vatten och avfall AB

Nacka vatten och avfall AB ansvarar för vatten, omhändertagande av spillvatten och dagvatten samt avfall och bedriver verksamhet för två taxekollektiv, VA- och avfallsverksamhet. Tjänsterna levereras till abonnenter inom avfallskollektivet enligt miljöbalken och till abonnenter inom VA-kollektivet enligt vattentjänstlagen. Respektive taxekollektivs verksamhet ska särredovisas eftersom resultat-överskott och underskott, så kallat över/underuttag, enligt lag ska återställas till respektive taxekollektiv.

För 2027 budgeterar bolaget sammantaget ett resultat inklusive underuttag, efter finansiella poster på 6,6 miljoner kronor, varav 608,4 miljoner i intäkter, 534,2 miljoner i kostnader och 67,6 miljoner i finansiella nettokostnader.

I både avfalls- och VA-kollektiven finns i dagsläget en skuld till kollektiven avseende överuttag från tidigare år vilket ska återbetalas till respektive kollektiv. För att åstadkomma detta föreslås en budget och taxa för 2027 som resulterar i ett underskott för respektive kollektiv. För VA-kollektivet uppgår underuttaget till 6,5 miljoner kronor och för avfallskollektivet uppgår underuttaget till 1,3 miljoner kronor. Ingående skuld till kollektiven 2026 var totalt 48,5 miljoner kronor för VA-kollektivet och 6,6 miljoner kronor för avfallskollektivet. Hösten 2026 återbetalas överuttag motsvarande 60 miljoner kronor, inkluderande 11,5 miljoner kronor av resultatet 2026, till VA-kollektivet.

Bolagets investeringar för 2027 budgeteras till 204,1 miljoner kronor. Bolaget ska under 2027 och kommande år investera i nya anläggningar och reinvestera i befintligt ledningsnät för att säkerställa att anläggningarna fortsättningsvis kommer att ha en hög standard. Av den totala nettoinvesteringen på 204,1 miljoner kronor avser 110,0 miljoner kronor investeringar i förnyelse VA-anläggningar och ledningsnät. 200,0 miljoner kronor avser exploateringsprojekt utförda inom stadsbyggnadsavdelningen i samverkan med kommunens planering. Avfallskollektivet investerar årligen cirka 5 miljoner kronor som avser kärlbyte och åtgärder på kretsloppscentralerna.

För att möjliggöra bolagets investeringar föreslås ett lånetak för 2027 på 2 190 miljoner kronor (inklusive checkkredit), vilket är en utökad låneram på 20 miljoner kronor jämfört med 2026 års budget.

VA-verksamheten budgeterar ett positivt resultat för 2027 på 6,2 miljoner kronor efter finansiella poster. Resultatet inkluderar ett underuttag på 6,5 miljoner.

Bolagets driftkostnader för VA-verksamheten förväntas under 2027 öka. Kostnadsökningen beror på ökade driftskostnader, främst höjda avgifter för vatten och avloppsrening.

Med anledning av bolagets kostnadsökningar föreslås VA-taxan för 2027 höjas avseende brukningsavgifterna (en periodisk avgift som ska täcka VA-verksamhetens driftkostnader) med i snitt 3 procent för 2027, se ytterligare taxeförändringar i bilaga 4 Taxor och avgifter.

Avfallsverksamheten budgeterar ett positivt resultat för 2027 på 0,4 miljoner kronor efter finansiella poster, vilket inkluderar ett underuttag på 1,3 miljoner hos taxekollektivet.

Avfallskollektivets kostnader förväntas minska under 2027 främst avseende el, sug- och spolbil samt avskrivningar. Från och augusti 2026 kommer verksamheter som besöker kretsloppscentraler i en företagsregistrerad lätt lastbil eller skåpbil att debiteras. Det säkerställer att

kostnader för verksamhetsavfall belastar verksamheterna - inte Nackaborna. Det minskar de kostnader som finansieras med taxan.

Inför 2027 föreslås oförändrade taxorna.

Nacka Energi AB

Nacka Energi-koncernen består av Nacka Energi AB med dess dotterbolag, Nacka försäljning AB och Nacka Sicklaön 359:1 AB.

Nacka Energi AB budgeterar ett positivt resultat efter finansiella poster för 2027 på 80,3 miljoner kronor, varav 282,5 miljoner i intäkter, 190,8 miljoner i kostnader och 11,4 miljoner i finansiella nettokostnader.

Omsättningen består i huvudsak av elnätsintäkter. Intäkterna regleras i en intäktsram som beslutas av Energimarknads-inspektionen.

Taxan för nätavgifterna föreslås för 2027 öka med i genomsnitt cirka 6 procent. Taxan ryms inom den av Energimarknadsinspektionen beslutade intäktsramen. Höjningen innebär cirka 13 miljoner högre intäkter. Höjningen 2027 motiveras delvis av de kommande årens ökade investeringar, exploatering och ökade reinvesteringsbehov för att säkerställa framtida kapacitet.

Investeringsvolymen för 2027 budgeteras till 101,1 miljoner kronor och består i huvudsak av elnätsinvesteringar. Investeringsverksamheten arbetar för att få bort flaskhalsar i elnätet, byta ut gammal kabel och fortsatt reinvestering i fördelningsstationer. Den lägre nivån på investeringar är en del i bolagets arbete med att förbättra kassaflödet och ett aktivt prioriterande i investeringsportföljen samt förskjutning av investeringar som man bedömt kan skjutas på framtiden.

För 2027 föreslås ett lånetak (inklusive checkkredit) på 460,0 miljoner kronor vilket är 10 miljoner kronor lägre än 2026 års budget.

Nacka Energi Försäljning AB

Nacka Energi Försäljning AB erbjuder administrativa tjänster för elhandelsbolag samt energitjänster i form av laddningsinfrastruktur och energilager.

Bolaget budgeterar för 2027 ett resultat efter finansiella poster på 1,0 miljoner kronor, varav 20,5 miljoner i intäkter, 19,5 miljoner i kostnader. Med ökade intäkter för både energitjänster och Mälarenergiuppdraget kommer bolaget att generera ett positivt resultat.

Investeringsvolymen för 2027 budgeteras till 8 miljoner kronor för att sedan trappa ned under 2028 och 2029. Investeringar kommer fortsätt att ske primärt inom publik laddning samt batterier.

För 2027 föreslås ett lånetak på 40,0 miljoner kronor (inklusive checkkredit) vilket är oförändrat jämfört med 2026.

Nacka Sicklaön 359:1 AB

Nacka Sicklaön 359:1 AB innefattar en verksamhet för uthyrning av lokaler i en hyresfastighet. Avsikten är att stycka fastigheten, bygga en fördelningsstation på en del av fastigheten och avyttra resterande del. Förvärvet av bolaget är en del av Nacka Energi AB:s långsiktiga strategi för att säkerställa ett robust elnät för Nacka kommuns invånare.

Bolaget budgeterar för 2027 ett resultat efter finansiella poster på 0,5 miljoner kronor, varav 3,0 miljoner i intäkter, 2,2 miljoner i kostnader och 0,3 miljoner i finansiella nettokostnader. Bolaget planerar inte att göra investeringar under perioden 2027-2029.

För 2027 föreslås ett lånetak på 14,0 miljoner kronor (inklusive checkkredit) vilket är oförändrat jämfört med 2026.

Centrala Nacka marknadsbolag AB

Centrala Nacka marknadsbolag AB (CNAB) stödjer arbetet med att utveckla och koordinera marknadsföringsinsatser av Centrala Nacka för att skapa större attraktivitet. Bolaget samordnar och utvecklar ett långsiktigt samarbete mellan de fastighetsaktörer som är verksamma i området.

CNAB budgeterar 2027 med ett nollresultat efter finansiella poster. Intäktsbudgeten uppgår till 3,4 miljoner kronor och avser partnerskapsavgifter från kommunen och fastighetsägare. Kostnadsbudgeten uppgår till 3,4 miljoner kronor för bland annat marknadsaktiviteter, projektledning och kommunikationsplattform.

För 2027 föreslås ett lånetak på 2,0 miljoner kronor (inklusive checkkredit), vilket är i nivå med 2026 års checkkredit.

Samverkan med andra

Nacka kommun äger även mindre delar av ett fåtal aktiebolag samt är medlem i två kommunalförbund, Käppalaförbundet och Storstockholms brandförsvarsförbund.

Enligt gällande regelverk ingår endast Käppalaförbundet i Nacka kommuns koncernföretag. Käppalaförbundet Nacka kommun är tillsammans med tio andra kommuner i Stockholmsregionen medlemmar i kommunalförbundet Käppalaförbundet. Käppalaförbundet renar avloppsvatten från över en halv miljon människor i Stockholmsregionen. Reningen sker i Käppalaverket på Lidingö. Reningen sker på ett sätt så att näring och energi som finns i avloppsvattnet tas tillvara och återför slam, biogas och värme till kretsloppet. Verksamheten finansieras genom avgifter. Nacka kommuns andel i förbundet uppgick vid årsskiftet 2025/2026 till 6,6 procent.

mnkr	Bokslut 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Nacka Energi AB	63,2	66,9	70,6	80,3	89,4	99,8
Nacka Energi Försäljning AB	-1,6	0,2	1,0	1,0	1,1	1,2
Nacka Sicklaön AB	0,6	1,4	0,9	0,5	0,5	0,5
Nacka vatten och avfall AB	5,5	6,6	6,5	6,6	6,6	6,6
Varav resultat exklusive över och underuttag till taxekollektivet	15,9	-2,3	9,0	-1,3	-1,4	-7,6
Centrala Nacka marknadsbolag AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabell 34 Resultat efter finansiella poster i kommunens helägda bolag 2025-2029 (miljoner kronor)

mnkr	Bokslut 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Nacka Energi AB	118,5	103,1	109,0	101,1	83,4	73,0
Nacka Energi Försäljning AB	10,3	12,2	8,5	8,0	3,0	3,0
Nacka Vatten och Avfall AB	217,4	302,1	235,6	204,1	202,1	218,7
Summa	**346,2**	**417,4**	**353,1**	**313,2**	**288,5**	**294,7**

Tabell 14, Investeringar kommunens helägda bolag 2025–2029, miljoner kronor.

Investeringar

Investeringar i utemiljölyftet, mer skyddad natur och våtmarker fortsätter och får därmed fortsatta anslag för 2028 och 2029.

Nämnd/ enhet	2025 Utfall	2026 Budget	2027	2028	2029
Fastighetsenheten (KS)	-318,5	-197,0	-161,9	-155,5	-255,0
Stadsutveckling (KS)	-468,9	-580,0	-480,4	-486,3	-488,8
Välfärd skola (KS)	-52,9	-24,0	-27,0	-27,0	-27,0
Välfärd samhällsservice (KS)	-3,6	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Övrigt (KS)	-1,1	-0,4	0,0	0,0	0,0
Summa Kommunstyrelsen	-845	-804,4	-672,3	-671,8	-773,8
Fritidsnämnden	-9,3	-18,1	-12,0	-11,0	-11,0
Kulturnämnden	-3,8	-4,5	-3,5	-6,0	-3,5
Natur- och trafiknämnden	-103,7	-145,0	-194,7	-150,0	-150,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-0,3	0,0	-0,3	0,0	0,0
Förändring:				-15,0	-15,0
Totalt	**-962**	**-972**	**-883**	**-854**	**-953**
Självfinansieringsgrad brutto	**78%**	**74%**	**81%**	**108%**	**113%**
Låneskuld	**1 940**	**2 130**	**2 926**	**3 186**	**3 084**

Tabell 15, Investeringsutrymme per nämnd, miljoner kronor.